

**QUÁN TRIỆT QUAN ĐIỂM ĐẠI HỘI XII CỦA ĐẢNG VỀ
ĐẨY MẠNH CÔNG NGHIỆP HÓA HIỆN ĐẠI HÓA ĐI ĐÔI VỚI
BẢO VỆ TÀI NGUYÊN, MÔI TRƯỜNG CHO SINH VIÊN THÔNG
QUA GIẢNG DẠY MÔN ĐƯỜNG LỐI CÁCH MẠNG
CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM**

Lê Thị Anh¹

TÓM TẮT

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở nước ta đã đạt được những thành tựu hết sức to lớn. Tuy nhiên đi kèm với sự phát triển kinh tế, môi trường tự nhiên đang bị ô nhiễm nặng, tài nguyên bị khai thác cạn kiệt gây tác động xấu đến sản xuất và đời sống. Để đảm bảo cho đất nước phát triển bền vững, việc quán triệt và thực hiện nghiêm túc quan điểm Đại hội XII của Đảng về đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đi đôi với bảo vệ tài nguyên, môi trường là một trong những nhiệm vụ có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong giai đoạn hiện nay. Sinh viên là lực lượng chủ lực tiếp tục thực hiện sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong giai đoạn trước mắt, do đó họ cần phải nắm vững và thực hiện đúng quan điểm của Đại hội Đảng lần thứ XII về vấn đề này.

Từ khóa: Đảng cộng sản Việt Nam, Đại hội XII, công nghiệp hóa, hiện đại hóa, bảo vệ tài nguyên, môi trường.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Cùng với quá trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, Đảng ta rất quan tâm đến vấn đề bảo vệ tài nguyên, môi trường. Nhiều Nghị quyết của Bộ chính trị cũng như Nghị quyết của các kỳ Đại hội Đảng đã liên tục đề ra những chủ trương, chính sách, giải pháp để nâng cao ý thức và hành động của cán bộ, đảng viên, doanh nghiệp và người dân đối với việc bảo vệ tài nguyên, môi trường trong quá trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Tuy nhiên “ý thức bảo vệ môi trường của một bộ phận người dân và doanh nghiệp chưa cao” [7; tr.258]. Bằng chứng là tình trạng cạn kiệt tài nguyên, ô nhiễm môi trường có dấu hiệu ngày càng nghiêm trọng hơn, đã và đang đe dọa đến sức khỏe, tính mạng con người và sự phát triển bền vững của đất nước. Do đó, việc quán triệt và thực hiện nghiêm túc quan điểm của Đảng, đặc biệt là quan điểm của Đại hội XII về đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đi đôi với bảo vệ tài nguyên, môi trường cho các tầng lớp nhân dân là hết sức cấp thiết và quan trọng. Để góp phần thực hiện nhiệm vụ đó, trong bài viết này tôi xin được trao đổi vấn đề: Quán triệt quan điểm của Đại hội XII về đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đi đôi với bảo vệ tài nguyên, môi trường cho sinh viên thông qua giảng dạy môn Đường lối cách mạng của Đảng cộng sản Việt Nam.

¹ Khoa Lý luận Chính trị - Luật, Trường Đại học Hồng Đức

2. NỘI DUNG

Chương trình môn học “Đường lối cách mạng của Đảng cộng sản Việt Nam” (dành cho sinh viên đại học, cao đẳng khối không chuyên ngành Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh) do Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành gồm 8 chương, trong đó chương IV trình bày đường lối của Đảng về công nghiệp hóa. Để quán triệt quan điểm Đại hội XII của Đảng về đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đi đôi với bảo vệ tài nguyên, môi trường cho sinh viên, theo tôi cần lồng ghép nội dung này trong quá trình giảng dạy phần II của chương IV: Đường lối công nghiệp hóa, quan điểm thứ nhất, mục Quan điểm của Đảng về công nghiệp hóa, hiện đại hóa thời kỳ đổi mới. Bởi vì qua nghiên cứu và giảng dạy tôi thấy rằng, giáo trình môn “Đường lối cách mạng của Đảng cộng sản Việt Nam” lần tái bản mới nhất (năm 2016), chưa bổ sung, cập nhật quan điểm của Đại hội XII về đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đi đôi với bảo vệ tài nguyên, môi trường. Cụ thể, theo tôi nội dung cần lồng ghép trong bài giảng về vấn đề này như sau:

Một là, Đại hội XII chủ trương đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa phải đi đôi với nâng cao trách nhiệm, hiệu quả quản lí, khai thác, sử dụng tài nguyên, bảo vệ môi trường

Năm 1996, trên cơ sở những tiền đề được tạo ra sau mười năm đổi mới, Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VIII khẳng định rằng “nước ta đã chuyển sang thời kì phát triển mới, thời kì đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa [3; tr.18]. Cùng với quá trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, nước ta đã sớm có chiến lược bảo vệ môi trường, Luật bảo vệ môi trường, hệ thống quản lý nhà nước về môi trường. Trong thời gian qua nước ta cũng đã có nhiều cố gắng và tiến bộ trong bảo vệ môi trường, bảo vệ thiên nhiên, nhất là khôi phục và phát triển rừng, ngăn ngừa, hạn chế được một phần nạn ô nhiễm do phát triển công nghiệp gây ra, đã xử lý được một số trường hợp sự cố môi trường... Thế nhưng nhìn chung tình trạng môi trường nước ta vẫn đang trong chiều hướng suy thoái nghiêm trọng. Nạn ô nhiễm ở các khu công nghiệp đang gia tăng, nhiều nơi đang là vấn đề nan giải. Từ năm 2004, Nghị quyết số 41-NQ/TW ngày 15/11/2004 Bộ Chính trị (Khóa IX) “Về bảo vệ môi trường trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước” đã nhận định: “môi trường nước ta vẫn tiếp tục bị xuống cấp nhanh, có nơi, có lúc đã đến mức báo động: đất đai bị xói mòn, thoái hoá; chất lượng các nguồn nước suy giảm mạnh; không khí ở nhiều đô thị, khu dân cư bị ô nhiễm nặng; khối lượng phát sinh và mức độ độc hại của chất thải ngày càng tăng; tài nguyên thiên nhiên trong nhiều trường hợp bị khai thác quá mức, không có quy hoạch; đa dạng sinh học bị đe dọa nghiêm trọng; điều kiện vệ sinh môi trường, cung cấp nước sạch ở nhiều nơi không bảo đảm. Việc đẩy mạnh phát triển công nghiệp, dịch vụ, quá trình đô thị hoá, sự gia tăng dân số trong khi mật độ dân số đã quá cao, tình trạng đói nghèo chưa được khắc phục tại một số vùng nông thôn, miền núi, các thảm họa do thiên tai và những diễn biến xấu về khí hậu toàn cầu đang tăng, gây áp lực lớn lên tài nguyên và môi trường, đặt công tác bảo vệ môi trường trước những thách thức gay gắt”.

Ô nhiễm môi trường là một trong những nguyên nhân cơ bản gây ra thiên tai, dịch bệnh, nhất là các bệnh hiểm nghèo ở nước ta. Theo chia sẻ của GS.TS. Nguyễn Việt Tiến,

Thứ trưởng thường trực Bộ y tế, Việt Nam là một trong những nước có tỷ lệ người mắc mới và tử vong do ung thư tăng nhanh trên thế giới (từ 68.000 người mắc mới năm 2000 tăng lên gần 165.000 người vào năm 2018, dự báo con số này sẽ tăng lên 200 nghìn người mắc mới vào năm 2020) [8]. Bên cạnh đó nhiều dịch bệnh diễn biến phức tạp như sốt phát ban, cảm cúm, viêm não, viêm gan... gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến kinh tế và sức khỏe con người. Nhận thức rõ điều đó, ngay khi nước ta mới bước vào thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, Bộ Chính trị đã ban hành chỉ thị số 36-CT/TW ngày 25/6/1998 về “Tăng cường công tác bảo vệ môi trường trong thời kỳ công nghiệp hoá, hiện đại hóa đất nước”. Chỉ thị đã nêu rõ: “Bảo vệ môi trường là vấn đề sống còn của đất nước, của nhân loại; là nhiệm vụ có tính xã hội sâu sắc, gắn liền với cuộc đấu tranh xóa đói giảm nghèo ở mỗi nước, với cuộc đấu tranh vì hòa bình và tiến bộ trên phạm vi toàn thế giới”. Công nghiệp hóa, hiện đại hóa với môi trường là hai vấn đề có mối quan hệ hữu cơ với nhau. Nếu chúng ta chỉ chú ý đến công nghiệp hóa, hiện đại hóa để đem lại hiệu quả kinh tế thuần túy, mà quên vấn đề môi trường thì hiệu quả kinh tế thu được chưa hẳn đã giải quyết được hậu quả do ô nhiễm môi trường gây ra. Do đó, bảo vệ tài nguyên, môi trường có ý nghĩa hết sức lớn lao đối với sự nghiệp phát triển của nước ta trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Quan điểm đó tiếp tục được Đảng ta khẳng định trong các văn kiện Đại hội Đảng IX, X và XI. Nếu như tại Đại hội IX, việc xây dựng cơ sở khoa học cho việc khai thác tài nguyên thiên nhiên, bảo vệ môi trường, phòng tránh giảm nhẹ thiên tai được giao thành trách nhiệm của khoa học tự nhiên và chính sách bảo vệ môi trường được gắn với các chính sách xã hội khác thì đến Đại hội X, lần đầu tiên trong báo cáo về Phương hướng, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2006 - 2010, Đảng ta đã đưa ra chỉ tiêu về môi trường (độ che phủ rừng; tỷ lệ dân cư được dùng nước sạch; chỉ tiêu về xử lý chất thải) và “tăng cường bảo vệ, cải thiện môi trường, bảo vệ tài nguyên thiên nhiên” được xác định là một trong sáu nhiệm vụ thuộc “định hướng phát triển ngành, lĩnh vực và vùng”. Đến Đại hội lần thứ XI, Đảng ta tiếp tục xác định: “nâng cao nhận thức và ý thức trách nhiệm của toàn xã hội, trước hết là của lãnh đạo các cấp về bảo vệ môi trường” [6; tr.221], nội dung bảo vệ môi trường đã được nâng lên một tầm cao mới, gắn chặt với quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa: “Đưa nội dung bảo vệ môi trường vào chiến lược, quy hoạch, kế hoạch phát triển ngành, lĩnh vực, vùng và các chương trình dự án đầu tư” [6; tr.221].

Kế thừa quan điểm của các đại hội trước, Đại hội XII của Đảng rất quan tâm đến vấn đề đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa với bảo vệ tài nguyên, môi trường. Đánh giá về vấn đề khai thác tài nguyên và ô nhiễm môi trường ở nước ta hiện nay Đại hội đã chỉ rõ: “Tài nguyên chưa được khai thác, sử dụng có hiệu quả và bền vững; một số tài nguyên bị khai thác quá mức dẫn tới suy thoái, cạn kiệt. Ô nhiễm môi trường tiếp tục gia tăng, có nơi nghiêm trọng...; đa dạng sinh học suy giảm, nguy cơ mất cân bằng sinh thái đang diễn ra trên diện rộng ảnh hưởng tiêu cực đến phát triển kinh tế - xã hội, sức khỏe và đời sống nhân dân” [7; tr.140]. Từ đó Đại hội XII đặc biệt coi trọng công tác bảo vệ tài nguyên, môi trường: “Tài nguyên là tài sản quốc gia, là nguồn lực quan trọng của đất nước phải được quản lý, bảo vệ, khai thác, sử dụng tiết kiệm, hợp lý, có hiệu quả và bền vững” và “ngăn chặn từng bước khắc phục sự xuống cấp của môi trường tự nhiên do chủ quan con

người, nhất là do các dự án kinh tế gây ra. Bảo vệ môi trường tự nhiên vừa là nội dung, vừa là mục tiêu phát triển bền vững. Hạn chế, tiến tới khắc phục căn bản tình trạng hủy hoại làm cạn kiệt tài nguyên, ô nhiễm môi trường của các cơ sở sản xuất của các khu công nghiệp, khu đô thị” [7; tr.141,142]. Để thực hiện được chủ trương này, điểm mới của Đại hội XII là đã xác định phải “nâng cao trách nhiệm, hiệu quả quản lý, khai thác, sử dụng tài nguyên của cả hệ thống chính trị và toàn xã hội” [7; tr.142] và phải “hoàn thiện hệ thống pháp luật, ban hành các chế tài đủ mạnh để bảo vệ môi trường, ngăn chặn xử lý theo pháp luật nhằm chấm dứt tình trạng gây ô nhiễm môi trường” [7; tr.144]. Từ việc quán triệt quan điểm Đại hội XII của Đảng về đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đi đôi với việc bảo vệ tài nguyên, môi trường giảng viên cần chỉ ra trách nhiệm của sinh viên trong việc thực hiện chủ trương này. Đó là sinh viên phải có trách nhiệm tham gia bảo vệ tài nguyên, môi trường bằng những hành động thiết thực như tuyên truyền chủ trương, chính sách của Đảng về công nghiệp hóa đi đôi với bảo vệ tài nguyên môi trường; không thực hiện hoặc tiếp tay cho các hoạt động gây ô nhiễm, phá hoại tài nguyên, môi trường; tố cáo các cá nhân, tổ chức, doanh nghiệp có hành vi gây ô nhiễm phá hoại, hủy hoại tài nguyên, môi trường. Giảng viên cũng cần lưu ý cho sinh viên rằng những cá nhân, tổ chức, doanh nghiệp có hành vi gây ô nhiễm hoặc hủy hoại tài nguyên, môi trường sẽ bị xử lý nghiêm minh theo quy định của pháp luật.

Hai là, Đại hội XII tiếp tục khẳng định công nghiệp hóa, hiện đại hóa gắn với phát triển kinh tế tri thức là con đường phát triển tất yếu của nước ta và đó cũng chính là một biện pháp hữu hiệu để bảo vệ tài nguyên, môi trường

Quá trình công nghiệp hóa hơn hai thế kỷ qua đã làm tăng rất nhiều của cải trên Trái, đưa lại sự giàu có, phồn vinh cho nhiều quốc gia, nhưng đó là cách sản xuất, khai thác ào ạt và tiêu thụ ào ạt, chạy theo lợi nhuận, vì những lợi ích trước mắt, do đó đã lạm dụng thái quá nguồn tài nguyên thiên nhiên, bất chấp môi trường sống của con người và những điều kiện cho sự phát triển trong tương lai. Cách sản xuất đó còn là do sự hạn chế về khả năng công nghệ. Rõ ràng, ngày nay các nước đi sau không thể lặp lại con đường công nghiệp hóa đó được mà phải đi theo hướng công nghiệp hóa sinh thái, công nghiệp hóa tuân thủ nguyên tắc bảo vệ tài nguyên môi trường, phát triển bền vững.

Thế giới ngày nay đang chuyển sang nền kinh tế tri thức, lực lượng sản xuất từ chỗ dựa nhiều vào vật chất đang chuyển sang dựa nhiều hơn vào trí lực và sức sáng tạo của con người. Nhờ sử dụng các tri thức mới, các quá trình sản xuất mới dựa vào công nghệ cao và công nghệ thông tin, cho nên của cải tạo ra nhiều hơn mà tiêu hao tài nguyên và năng lượng ít đi, tổng trọng lượng của sản phẩm tăng không đáng kể. Do vậy, phát triển kinh tế tri thức là nhằm mục tiêu phát triển nhanh và bền vững. Chỉ có phát triển kinh tế tri thức mới giải quyết được mâu thuẫn giữa công nghiệp hóa và suy thoái môi trường. Trong giai đoạn tăng tốc, đẩy nhanh công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở nước ta hiện nay, vấn đề nổi cộm hàng đầu là giải quyết mối quan hệ giữa lợi ích kinh tế và lợi ích môi trường, mà thực chất là giữa lợi ích trước mắt và lợi ích lâu dài. Bởi vậy, công nghiệp hóa, hiện đại hóa gắn với phát triển kinh tế tri thức là bước đi tất yếu mà Việt Nam sẽ phải trải qua.

Qua mỗi kỳ Đại hội, Đảng đều đưa ra những chủ trương, đường lối, chính sách thiết thực nhằm thực hiện thắng lợi sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, đặc biệt trong bối cảnh toàn cầu hóa gắn với phát triển kinh tế tri thức hiện nay. Tuy nhiên, khi đánh giá tổng quát kết quả thực hiện Nghị quyết đại hội XI (2011 - 2015), Báo cáo chính trị Đại hội XII đã nêu: “Nền kinh tế vẫn chủ yếu phát triển theo chiều rộng, tăng trưởng kinh tế còn phụ thuộc nhiều vào các yếu tố về vốn, tài nguyên, lao động trình độ thấp, chưa dựa nhiều vào tri thức, khoa học và công nghệ, lao động có kỹ năng” [7; tr.84]. Đó là nguyên nhân cơ bản dẫn đến nguy cơ tụt hậu ngày càng xa hơn về kinh tế so với các nước trong khu vực và trên thế giới. Báo cáo chính trị cũng khẳng định nguyên nhân của những hạn chế, yếu kém trên là do quá trình “Thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa còn chậm, chưa gắn với phát triển kinh tế tri thức” [7; tr.85].

Kế thừa và phát huy những thành tựu, bài học kinh nghiệm của hơn 30 năm đổi mới, nhất là 5 năm gần đây, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng đã nêu ra phương hướng phát triển đất nước trong 5 năm (2016 - 2020) là: “Đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, phấn đấu sớm đưa nước ta cơ bản trở thành nước công nghiệp theo hướng hiện đại” [7; tr.89] với chủ trương “công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong giai đoạn tới là tiếp tục thực hiện mô hình công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế gắn với phát triển kinh tế tri thức, lấy khoa học, công nghệ, tri thức và nguồn nhân lực chất lượng cao làm động lực chủ yếu” [7; tr.90]. Đại hội còn nêu rõ: “Đây là chủ trương lớn, quan trọng được nêu ra từ Đại hội XI của Đảng. Trong thời gian tới cần tiếp tục đẩy mạnh quá trình này theo hướng kết hợp có hiệu quả phát triển chiều rộng với chiều sâu, nâng cao chất lượng tăng trưởng và sức cạnh tranh trên cơ sở nâng cao năng suất lao động, ứng dụng tiến bộ khoa học - công nghệ, đổi mới và sáng tạo, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, phát huy lợi thế so sánh và chủ động hội nhập quốc tế” [7; tr.22]. Quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa gắn với phát triển kinh tế tri thức ở nước ta vừa nhằm mục tiêu tăng trưởng kinh tế - xã hội (phải đạt được mục tiêu tăng năng suất lao động nhưng vẫn phải tạo thêm ngày càng nhiều việc làm và thu nhập cho người lao động. Bảo đảm thu hẹp khoảng cách giàu nghèo giữa các tầng lớp dân cư, hướng tới dân chủ, công bằng, văn minh) vừa phải hướng tới mục tiêu bảo vệ tài nguyên, môi trường, đảm bảo cho nước ta phát triển bền vững.

Công nghiệp hóa, hiện đại hóa gắn với phát triển kinh tế tri thức là phải hướng mạnh vào phát triển các ngành công nghệ cao, công nghệ sạch, tức là dựa nhiều hơn vào nguồn lực trí tuệ, ít hơn vào tài nguyên thiên nhiên để phát triển kinh tế. Tài nguyên là có hạn, phần lớn tài nguyên là không tái sinh, các hệ sinh thái tự nhiên một khi phá đi khó lòng hồi phục được. Với tri thức và năng lực sáng tạo, con người có thể phát huy các giá trị của tự nhiên ban cho mà không làm tổn hại nó; sử dụng các công nghệ mới, công nghệ sạch, thực hiện “sản xuất sạch” là nội dung và yêu cầu cơ bản của công cuộc công nghiệp hóa dựa vào tri thức. Cần biết tận dụng thời cơ kinh tế tri thức để chuyển hướng sang các ngành dựa nhiều hơn vào tri thức, tiêu hao ít tài nguyên, ít năng lượng, ít phế thải, giá trị gia tăng cao.

Như vậy, công nghiệp hóa, hiện đại hóa gắn với phát triển kinh tế tri thức là một trong những nhiệm vụ trọng tâm trong nhiệm kỳ Đại hội XII của Đảng nhằm phấn đấu sớm đưa

nước ta trở thành nước công nghiệp theo hướng hiện đại. Muốn đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa một cách bền vững và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng không còn con đường nào tốt hơn con đường phát triển mạnh kinh tế tri thức, chăm lo phát triển văn hóa và con người, đổi mới mô hình tăng trưởng, cơ cấu lại nền kinh tế tạo ra thế và lực để chủ động hội nhập kinh tế thế giới. Những điểm mới trong tư duy của Đảng về chiến lược công nghiệp hóa, hiện đại hóa được nêu ra trong Đại hội Đảng lần thứ XII, một mặt là sự tiếp nối những quan điểm, tư tưởng nhất quán của Đảng về công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong các kỳ đại hội trước, mặt khác là sự bổ sung, phát triển cụ thể hóa hơn để triển khai có hiệu quả những nhiệm vụ cụ thể trong tình hình mới. Sinh viên là tinh hoa của đất nước, là thế hệ trí thức tương lai, do đó cần phải xác định rõ trách nhiệm của mình là phải ra sức học tập, nghiên cứu, biết sử dụng công nghệ cao, sáng tạo công nghệ mới phù hợp với điều kiện, tình hình thực tiễn của đất nước góp phần thực hiện thành công chủ trương của Đảng về công nghiệp hóa, hiện đại hóa gắn với phát triển kinh tế tri thức, đảm bảo cho nước ta phát triển nhanh và bảo vệ tốt môi trường sinh thái.

Ba là, Đại hội XII của Đảng chủ trương công nghiệp hóa, hiện đại hóa phải đảm bảo cho đất nước phát triển nhanh và bền vững, phù hợp với điều kiện của từng giai đoạn

Sau 30 năm đổi mới nước ta đã đạt được những thành tựu rất lớn, góp phần đưa đất nước vượt ra khỏi tình trạng một nước nghèo, kém phát triển. Tuy nhiên với điểm xuất phát thấp, nguy cơ tụt hậu xa hơn về kinh tế so với các nước trong khu vực và trên thế giới đang là một thách thức rất lớn đối với nước ta. Để vượt qua được thách thức đó, đòi hỏi nước ta phải có tốc độ tăng trưởng nhanh. Tuy nhiên chủ trương của Đảng là không đánh đổi môi trường vì mục tiêu phát triển kinh tế. Hiện nay chính sách nhất quán và lâu dài của Đảng ta là phát triển công nghiệp phải trên cơ sở phát triển bền vững. Đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa phải hướng tới thực hiện phương hướng phát triển kinh tế - xã hội trong 5 năm tới mà Đại hội XII xác định là: “Đảm bảo phát triển nhanh, bền vững... Phát triển hài hòa giữa chiều rộng và chiều sâu, chú trọng phát triển chiều sâu; phát triển kinh tế tri thức, kinh tế xanh. Phát triển kinh tế phải gắn kết chặt chẽ với phát triển văn hóa, xã hội, bảo vệ môi trường, chủ động ứng phó với biến đổi khí hậu [7; tr.270]. Như vậy đảm bảo cho nước ta phát triển nhanh và bền vững là chủ trương rất rõ ràng của Đại hội Đảng lần thứ XII. Trong bối cảnh thế giới và trong nước hiện nay, Đảng chủ trương nước ta phải phát triển nhanh hơn để rút ngắn khoảng cách với các nước trong khu vực và thế giới để không tụt hậu xa hơn nữa. Nhưng đồng thời với việc phát triển nhanh còn phải đảm bảo cho đất nước phát triển bền vững. Trụ cột của phát triển bền vững ở nước ta hiện nay là bao gồm cả kinh tế, xã hội và môi trường.

Như vậy mục tiêu phát triển bền vững theo tinh thần Nghị quyết Đại hội XII của Đảng là phải đạt được sự đầy đủ về vật chất, sự giàu có về tinh thần và văn hóa, sự bình đẳng của các công dân và sự đồng thuận của xã hội, sự hài hòa giữa con người và tự nhiên. Phát triển phải kết hợp chặt chẽ, hợp lý và hài hòa được ba mặt là phát triển kinh tế, phát triển xã hội và bảo vệ môi trường. Trong đó, mục tiêu của phát triển bền vững về môi trường là khai thác hợp lý, sử dụng tiết kiệm tài nguyên thiên nhiên; phòng ngừa, ngăn chặn, xử lý và kiểm soát

có hiệu quả ô nhiễm môi trường, bảo vệ tốt môi trường sống; khắc phục suy thoái và cải thiện chất lượng môi trường. Trên cơ sở quan điểm của Đảng, giảng viên cần lưu ý sinh viên rằng, sau này dù công tác trong bất kỳ lĩnh vực nào, trong gia đình cũng như ngoài xã hội phải luôn luôn quán triệt và thực hiện nghiêm túc quan điểm của Đảng về phát triển nhanh và bền vững, không chạy theo số lượng tăng trưởng hoặc mục tiêu tăng trưởng kinh tế bằng bất cứ giá nào. Có như vậy mới góp phần đảm bảo thực hiện thành công chủ trương, đường lối mà Đảng đã đề ra, đảm bảo cho đất nước phát triển nhanh và bền vững.

3. KẾT LUẬN

Có thể thấy, quan điểm, chủ trương của Đại hội XII về vấn đề đẩy mạnh công nghiệp hóa hiện đại hóa đi đôi với bảo vệ tài nguyên, môi trường có ý nghĩa vô cùng quan trọng đối với nước ta hiện nay. Trên cơ sở quan điểm, chủ trương của Đảng về đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đi đôi với bảo vệ, tài nguyên môi trường mà Đại hội XII đã thông qua, mỗi người dân cần nâng cao nhận thức, ý thức và trách nhiệm trong việc bảo vệ môi trường, nhất là trong việc chấp hành chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước về môi trường trong quá trình sản xuất, kinh doanh. Mỗi tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp cần phát huy tinh thần tự giác và có ý thức cao trong việc bảo vệ môi trường, không vì lợi ích trước mắt mà gây ảnh hưởng đến môi trường. Mặt khác mỗi một người dân, tổ chức, doanh nghiệp cũng cần nhận thức được rằng việc không tuân thủ pháp luật, chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng về bảo vệ môi trường thì sẽ bị xử lý nghiêm minh theo quy định của pháp luật. Bảo vệ môi trường là một nội dung cơ bản không thể tách rời trong đường lối, chủ trương và kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của tất cả các cấp, các ngành, là cơ sở quan trọng bảo đảm phát triển bền vững, thực hiện thắng lợi sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Không thể có một sự phát triển kinh tế bền vững mà không đi đôi với việc bảo vệ môi trường, khai thác hợp lý tài nguyên. Quan điểm này phải được quán triệt sâu sắc và phải được thể hiện trong mọi quy hoạch, kế hoạch, dù ở quy mô hay loại hình doanh nghiệp nào. Thành công của sự nghiệp đổi mới đã chứng minh đường lối xây dựng, phát triển đất nước của Đảng là đúng đắn và phù hợp với quy luật phát triển của nước ta. Chúng ta tin tưởng rằng khi toàn Đảng, toàn dân cùng chung tay góp sức thực hiện chủ trương về đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đi đôi với bảo vệ tài nguyên, bảo vệ môi trường của Đại hội XII sẽ nhanh chóng đi vào cuộc sống, kinh tế tăng trưởng, tình trạng ô nhiễm môi trường sẽ dần được khắc phục. Môi trường sống sẽ ngày càng được cải thiện, đời sống của người dân sẽ ngày một tốt hơn. Nước ta sẽ nhanh chóng hoàn thành mục tiêu phát triển nền kinh tế xanh và bền vững.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Đảng cộng sản Việt Nam (1998), *Chỉ thị số 36-CT/TW ngày 25/6/1998 về “Tăng cường công tác bảo vệ môi trường trong thời kỳ công nghiệp hoá, hiện đại hóa đất nước”*.
- [2] Đảng cộng sản Việt Nam (2004), *Nghị quyết số 41-NQ/TW ngày 15/11/2004 Bộ Chính trị (Khóa IX) “Về Bảo vệ Môi trường trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”*.

- [3] Đảng cộng sản Việt Nam (1996), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VIII*, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [4] Đảng cộng sản Việt Nam (2001), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX*, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [5] Đảng cộng sản Việt Nam (2006), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X*, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [6] Đảng cộng sản Việt Nam (2011), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb. Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
- [7] Đảng cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Văn phòng trung ương Đảng, Hà Nội.
- [8] Đỗ Thoa (2019), *Tỉ lệ mắc ung thư của Việt Nam không cao nhưng tỉ lệ tử vong tương đối lớn*, <http://dangcongsan.vn/khoa-giao/ti-le-mac-ung-thu-cua-viet-nam-khong-cao-nhung-ti-le-tu-vong-tuong-doi-lon-528923.html>, ngày 18/7/2019.

**PROVIDING STUDENTS WITH A DEEP INSIGHT INTO THE
VIEWPOINTS OF THE VIETNAMESE COMMUNIST PARTY IN
THE 12TH CONGRESS ON INDUSTRIALIZATION AND
MODERNIZATION ACCOMPANIED BY THE PROTECTION OF
RESOURCES AND ENVIRONMENT VIA TEACHING THE
SUBJECT OF *REVOLUTIONAL GUIDELINES OF VIETNAMESE
COMMUNIST PARTY***

Le Thi Anh

ABSTRACT

Under the leadership of the Vietnamese Communist Party, the industrialization and modernization in our country has gained great achievements. However, the focus on economic development has led to some environmental issues and the depletion of natural resources which have negative impacts on the manufacture and daily life. Therefore, the master and application of the Party's viewpoints in 12th Congress on industrialization and modernization accompanied by protecting natural resources and environment is one of the crucial tasks in this period. Students are the primary force to continue the industrialization and modernization career right in the next period, so they ought to have a deep insight into these viewpoints which leads to proper implementation.

Keywords: *Vietnamese Communist Party, 12th Congress, industrialization, modernization, protecting natural resources, environment.*

Ngày nộp bài: 9/12/2019; Ngày gửi phản biện: 10/12/2019; Ngày duyệt đăng: 30/12/2019